

Výstava soch od nevidících autorů bude putovní

V první polovině srpna letošního roku měli zájemci možnost zhlédnout výstavu soch nevidících autorů. Expozice s názvem Portréty nového tisíciletí byla k vidění v prostorách Mezinárodního centra Axmanovy techniky modelování (ATM) pro zdravotně postižené v Tasově a konala se u příležitosti pátého ročníku mezinárodního symposia nevidomých výtvarníků. Základem byly modelované portréty z pálené hlíny, v nichž nevidící autoři zhmotnili svoje představy o lidech, které nikdy zrakem neviděli a ani hmatem neměli možnost poznat. „Při tvorbě využili znalost řemesla modelování a své neobvyklé pozorovací schopnosti,“ přiblížila Tereza Axmanová ze sdružení Slepíši Tasov, jež Mezinárodní centrum ATM provozuje, „jde například o jakési naslouchání si portrétovaného člověka, jeho intonaci hlasu či vnímání charakteristických projevů.“

Nevidící člověk podněty získává při osobním kontaktu, z dialogu s dotyčným člověkem. Slyší a vnímá jeho slovní i zvukové reakce, například podle chůze pozná, jak je kdo energický nebo velikost nosu třeba odhadují podle toho, jestli někdo mluví takzvaně přes nos.

Velikost úst pak podle intenzity hlasu nebo to, zda je člověk vlasatý, napoví náhodné prohrábnutí vlasů,

stejně tak vousatou nebo oholenou tvář poznají z promnutí brady.

Výstava přitom nepředstavuje jenom klasické portréty, ale také až alegorie i karikatury – třeba jeden model má na hlavě vymodelovaný mobilní telefon.

Tato unikátní výstava bude putovní, podle slov Terezy Axmanové by se měla objevit například v Brně, ale též v některých městech na Vysočině.

Iva Horká

Sdružení Slepíši bylo založeno v roce 1995 Štěpánem Axmanem. Jeho hlavním cílem je výuka a propagace Axmanovy techniky modelování (ATM). Součástí je řešení pracovního uplatnění pro zdravotně postižené absolventy ATM v oborech řemeslník, učitel, lektor výchovně-vzdělávacích programů, výtvarník. Od roku 2001 provozuje sdružení Slepíši v Tasově na Vysočině **MEZINÁRODNÍ CENTRUM AXMANOVY TECHNIKY MODELOVÁNÍ**.

► Jeden z autorů (na snímku) vymodeloval kromě jiného také sochu Štěpána Axmana, zakladatele tasovského sdružení Slepíši.

Foto: Iva Horká

PORTRÉT RODINY HLADÍKOVY

Nevidomým rodičům se splnilo, v co nedoufali: těší se ze zdravého syna

Život píše romány, ale je zároveň také plný neočekávaných překvapení. Jako třeba těchtohle: Zdraví lidé čekají dítě a vůbec je nenapadne pomyslet na to, že by se mohlo narodit s postižením. Jaká je potom jejich bolest, když se to stane. A naproti tomu manželé, oba nevidomí, chtějí logicky také miminko, ale mají obavy z toho, že po nich zdědí stejný zdravotní problém. A ono je to nakonec úplně jinak. Dítě je zdravé.

Už jsem nevěřil, že budu mít vlastní rodinu

Kdo si podobné životní peripetie nezažije na vlastní kůži, nepochopí, anebo jen stěží. Nevidomí manželé **Renata a Josef Hladíkoví z Velkého Meziříčí** ale o tom všem ví své. Oba se narodili do rodin, kde ostatní sourozenci byli zdraví. Prvorozený Josef od malička bojoval s progresivní chorobou zvanou pigmentóza. Ta ho postupně připravila o zrak tak, že dnes ve svých čtyřiceti letech vidí jenom obrysy. Pravda, určitou dědičnou zátěž v rodině měli, ale jeho sestra dostala do vinku zdraví v hojné míře. On bohužel ne. I přesto se ale vyučil čalouníkem a později absolvoval masérský kurz. V současné době již osmnáctým rokem pracuje jako masér ve zdejším domě zdraví.

Osamostatnil se až v dospělosti, řekl si, že je čas. Pořídil si bezbariérový byt a pak i asistenčního psa, aby mu dělal společnost. Tehdy se domníval, že toto je vrchol jeho blaha. Ale nebyl. Na internetové diskuzi se seznámil s nevidomou dívkou, o sedmnáct let mladší Renatou, kterou si po roce společného bydlení vzal za ženu. A Bůh mu, jak on sám říká, po svatbě poslal ještě ten nejkrásnější bonus – zdravého syna Adama.

„Už jsem tehdy opravdu neuvažoval o tom, že bych mohl ještě někdy mít vlastní rodinu. Přišlo to tak nějak samo a jsem tomu nesmírně rád a vděčen,“ přiznává šťastný manžel a otec, Josef Hladík.

Pochopila jsem, že když se chce, všechno jde

K jeho ženě Renatě byl osud při vstupu do života ještě tvrdší. Byla také jediná ze tří sourozenců, již sudičky upřely právo na to nejzákladnější – být zdravá. Její mladší bratr a sestra Renatiny peripetie nikdy neokusili. Zato ona jakoby si je vybrala za celou rodinu. Narodila se s velmi vzácnou chorobou, kterou v medicíně popsal Albert Schoenberg. Laicky řečeno, jde o onemocnění, v jehož důsledku se Renatě Hladíkové od tří měsíců života až do jednoho roku v těle vytvořilo nadměrné množství volné se pohybujícího vápníku. Ten způsobí deformaci její tváře a vyvolal též následné potíže se zrakem i sluchem, neboť utlačoval nervy vedoucí ke zmíněným orgánům. Čili mladá žena nejenomže nevidí a málo slyší, ale ještě k tomu od malička bojuje a celý život nejspíš zápasit bude i s reakcemi okolí na svůj obličej. „Do šestnácti jsem trpěla opravdu hodně. Ale pak jsem díky babičce zvládla být samostatná. Naučila mne chodit s bílou hůlkou, kterou já jsem vytrvale odmítala. Přiznat ke svojí tváři ještě to, že také ne-

Spokojená a šťastná rodina Hladíková na společné vycházce.

Foto: Iva Horká

vidím, bylo pro mě velice těžké. Ale když jsem pak zvládla první nákup úplně sama, pochopila jsem, že když se chce, všechno jde. Tehdy jsem získala ten potřebný optimismus,“ popisuje nelehké období svého života třiaadvacetiletá mladá paní.

Rodiče ji vychovávali v Českém Těšíně do jejich šestnácti let. Od té doby pak žila s babičkou a dědou. Ti se přestěhovali ze severní Moravy do Rouchovan u Třebíče, aby jejich vnučka nemusela tak daleko dojíždět, když si našla na Vysočině školu Štěpána Axmana, kam se šla učit hmatovému modelování. Přes týden tedy byla na internátě v Tasově, kde Mezinárodní centrum Axmanovy techniky modelování (ATM) pro nevidomé sídlí, a na víkendy jezdila do Rouchovan. Od svých jedenadvaceti, kdy poznala svého nynějšího manžela, žije ve Velkém Meziříčí. S ním má téměř dvouměsíčního syna Adama. Před tím, než se jí narodil, dojížděla do Tasova za prací. V ní se realizovala prostřednictvím Axmanova projektu Hele lidi. Docházela s tímto výchovně-vzdělávacím programem do základních a mateřských škol v regionu, kde zdravým dětem předváděla, co všechno může hendikepovaný člověk dokázat. Však jí vymodelovaný portrét ze šamotové hlíny je v současné době součástí putovní výstavy soch nevidících autorů. Ta bude zanedlouho k vidění kupříkladu v Brně či v několika městech na Vysočině.

Věci důležité jsou lidským očím neviditelné, ztotožňují se s Exupéryho slovy Hladíkoví

Potomka si přáli, ale přece jenom měli obavy z možných potíží. Proto chtěli nejprve podstoupit odborné lékařské vyšetření. Jenomže po svatbě k jejich velkému překvapení paní Renata otěhotněla. Nečekaná. A co teď, říkali si. Asi to tak mělo být, usoudili nakonec. Nechali tedy všemu volný průběh. „Teď jsme rádi, že jsme nikam na testy nešli. Kdyby nám doktoři sdělili, že vyhlídky nejsou dobré, neriskujete, můžete mít postižené dítě, tak co bychom dělali, opravdu nyní nemůžeme říct. Asi by tu Adámek nebyl,“ říkají jeho rodiče, „a když vidíme, o co bychom přišli, děkujeme Bohu, že to dopadlo takhle.“

Není divu, že nyní prožívají nejšťastnější období svého života. Mají domov, úhledný, moderně zařízený byt, který si vytvořili vlastními silami a za pomoci svých přátel. Všude čisto a věci na svém místě. Asistentku k dítěti ani pomocnici v domácnosti nechtějí. „To by mne shodilo, kdyby mi taď musela uklízet cizí žena,“ rezolutně tuto formu podpory Renata Hladíková odmítla. Kolik zdravých žen i mužů by si z této dvojice mohlo vzít příklad? Raději ani nepočítat...

Z budoucnosti strach nemají Až začne syn chodit, nebude u toho sám. Jeden z rodičů ho vždy bude hlídat. Nemohou si dovolit nechat dítě v jednom pokoji a sami být v jiném. Ale kdyby měli přemýšlet nad úrazy, asi by nezamhouřili oka. Připomínají, kolik zdravých rodičů svoje dítě neuhlídalo. (Pokr. str. 4.)

OKÉNKO KRAJE
☎ 564 602 111

Startuje první ročník soutěže Víš, co ti hrozí na netu?

Kraj Vysočina vyhlašuje první ročník soutěže Víš, co ti hrozí na netu? Cílem této netradiční aktivity je přiblížení problematiky elektronické bezpečnosti a jejích negativních důsledků žákům a studentům základních a středních škol na Vysočině. „Informační a komunikační technologie mohou být pro žáky prospěšné, ale při jejich nesprávném používání mohou představovat obrovská rizika, jejichž dopady mohou mít neodvratitelné následky,“ uvedl Zdeněk Ryšavý, radní Kraje Vysočina pro oblast informatiky, který zároveň nad soutěží převzal záštitu. Soutěžící se mají podle zadání stát režiséry, počítačovými grafiky, malíři nebo například fotografy a prostřednictvím těchto a dalších blízkých oborů sdílet svůj pohled na internetovou kriminalitu.

Soutěž je rozdělena na dvě věkové kategorie – pro studenty středních škol a žáky II. stupně základních škol. Je určena pro třídní kolektivy či jednotlivce. „Třídní kolektivy mohou být zastoupeny jak celou třídou, tak vybranou skupinou žáků, která kolektiv bude v soutěži reprezentovat,“ doplňuje informace o pravidlech Lucie Časarová, koordinátorka soutěže. Upozorňuje také na další pravidla vztahující se k délce hraných filmů, formátům animací nebo rozsahu případně připravovaných kreslených komiksů. Obsahem všech soutěžních prací má být vždy problematika elektronické kriminality jako je kyberšikana, kybergrooming, cyberstalking či jiné nástrahy používání internetu.

Uzávěrka soutěže je 31. prosince 2011. Nejúspěšnější studenti mohou vyhrát notebooky, chytré telefony, tablet či se zúčastnit neobvyklé prohlídky jihlavského podzemí nebo policejní školy. Soutěže vyhlašuje Kraj Vysočina ve spolupráci s Pracovní skupinou pro elektronickou bezpečnost. Více informací naleznete na stránce www.kr-vysocina.cz/ebezpecnost v sekci Soutěž.

Jitka Svatošová, KrÚ Kraje Vysočina

GALAKONCERT DECHOVÉ HUDBY

Ladislav Prudík, skladatel a hráč na dechové nástroje.

Ilustrační foto: Iva Horká

Autorský galakonzert Ladislava Prudíka a Václava Maňase ml. 30. září 2011 v 18 hodin, divadlo Pasáž, Třebíč

Na podzim letošního roku se poprvé představí posluchačům z Třebíče a okolí komponovaný pořad, nazvaný Autorský galakonzert. V Třebíči budou v tomto pořadu prezentovány skladby současných žijících autorů dechové hudby, Ladislava Prudíka a Václava Maňase ml. Koncert pro posluchače v Třebíči připravuje vynikající dechová hudba Šohajka z Dolních Bojanovic.

První část koncertu bude věnovaná skladbám Ladislava Prudíka, rodáka z Dolních Heřmanic u Velkého Meziříčí. Ve druhé části koncertu se posluchači zaposlouchají

do skladeb jednoho ze současných nejúspěšnějších autorů Václava Maňase ml. Pořad krásných melodií a písniček, v brilantní interpretaci Šohajky, bude proložen průvodním slovem externího redaktora Rádia Proglas Václava Kováře a Věry Gremlicové, za osobní účasti výše zmíněných autorů a osobností žánru dechové hudby. Pořadatelé s Misii dechové hudby, dobrovolným mezinárodním sdružením, srdečně zvou všechny příznivce na nevšední zážitek plný nádherných písniček a melodií, umocněný příjemným prostředím nového divadla Pasáž.

Předprodej vstupenek byl zahájen 9. září 2011 v MKS Třebíč.

-vk-

Kdo je Ladislav Prudík

Narodil se v roce 1962 v Dolních Heřmanicích u Velkého Meziříčí. Od 10 let chodil do LŠU, kde zahájil svou výuku hry na akordeon, poté baskřídlovku, později rozšířil o hru na pozoun, klavír, kontrabas a baskytaru. Učil se u Leopolda Krčála. Po ukončení druhého cyklu studia hry na pozoun na sebe upozornil výtečnou interpretací koncertu pro pozoun od Rinského Korsakova. Posléze založil několik kapel, natočil CD, a složil na sto skladeb, které má registrovány u OSA. Ve svých skladbách ctí jejich lidový charakter, jemuž přidává určitou uměleckou hodnotu, jež malé dechové orchestry posouvá dál a zvyšuje kvalitu jejich repertoáru. -ivh-

